

Nemzeti Társalkodó

Julius' 20-dik napján 1835.

Ángol Pairség.

Lord Shelburne a' minister ezt szokta volt mondani: „az angol Nemesség, még romlottabb és tudatlanabb, mint a' francia“ — oly nyilatkozás, mely által ő azon rend iránt, melyhez maga is tartozék, viseltető méj megvetését kíváná nyilvánosítani, de a' mely, még a' mondott időben is, igen kemény ítéletnek nézethetnék, a' jelenkorbeli angol nemességre pedig, melyhez jelenleg igen számos lelkes és művelt férjfiak tartoznak, éppen nem alkalmaztatható. — Különös szerencse ez reájok és a' nemzetre nézve is; reájok nézve, mert az ország arántok tisztelettel telvén el; rangi méltóságokat annál biztosb állandóságra alapítják, a' nemzetre nézve, mert míg a' korlátolt monarchia fenn állására egy örökösülő aristokratia múlhatatlan szükséges, nehezen hihető addig hogy ez, Angolországban is mint hajdon Franciaországban, a' nép dühe kitörése által öszve omoljon. — Különös érdem az, melyen az angol aristokratia nyugszik, és nyugodnia kell, ez nem oly külön vált nép

osztály, mely mint más országokban a' több nép osztály kárára, kiváltságokkal élne, — ez a' népséghez tartozik, melyből erede és veszi nevedését, melytől elszakasztva nincs, hanem abban első helyet foglal. Az angol nemesség szerencsés, nem szorult mint Németországban sőt az egész Európában lévők ösei dicsőségére, vagy hogy a' Boileau velős szavaival éljek: „se parer isolement du merite d'autrui“ — mert az angol nemesség főként oly nemzetségekből áll, kik származásokat, csak néhány ágazatig is alig vihetik vissza, 's még e' rövid időköz alatt is, többen tanálatnak, oldalas ágazatoknál fogva, a' közép renddel öszvekapcsoltatva. Vannak ugyan az angol aristokrátiában is néhány familiák, melyeknek származások több századokig visszavihető, 's nevek a' historia lapjain tisztelettel emlittetik, de a' melyek még sem elégitnék ki a' szárazföld Heraldikussait, és bátran állithatjuk, hogy Angliában még csak egy familia sincs olyan, mely Németországon alapítványos nemességnek tartathatnék, melyre ottan régentén tizenhat izbéli ősök tiszta nemessége kívántaték *). A' legfőbb rangu familiákon kezdve, bizonyos hogy a' Guelphek, jollehet az Estei herczegek régi törzsökágából származnak, még is alapítványos nemességnek nem tartathatnának, és csupán csak azért, mivel egyik

*) Franciaországban némelykor 32, 's Németországban még 64 izbéli ősökről való bizonyítás is kívántatott.

öseik közzül, egy Olbreuse nevű francia kisaszszonnyal párosula. — Anglia legtudósabb genealogusi megegyeztek abban, hogy egy nemes is, nemzetsége leszármazását, a' Szakszok idejéig vissza nem viheti, melynek különböző okai lehetnek, u. m. azon időszak vad kora, a' családi nevek fogyatkozása, és a' hódoltató Wilhelm megérkezése után, az országbeli birtokok felcserélése. — Tudatlanok kívánták ugyan néha régibb származásokat bémegbizonyítani, 's a' Heraldikusok céljokban őket jó pénzért híven segíték is, de e' végre czáfolhatatlan bizonyításokat felhozni nem tudának. — Hogy minden Angolnak szaksz vér foly ereiben, e' bizonyos; de azon részletet, mi szerént a' szaksz paraszt és a' normann tengeri rabló egymással öszveelegyedtek, oly bizonyossággal hogy mindennek inye szerént essen, meghatározni nem lehet. — A' hódoltatás idejéből leszármazás legbizonyosabb eseteinek azon familiák nézethetnek, kik még a' Hódoltató alatt a' Doomesbay-Booknál *) fogva bírt jószágokat, jelenleg is bírják; melyenek: Sussexben Aschburnhami Aschburnham, Gloucestershirben Kingskoti Kingskot, és még kevés más familiák. — De mivel az ember soha sem elégszik-meg azon elsőséggel mit valóban bír, ezen familiák is azt kívánták

---

*) A' Hódoltató Wilhelm alatt készült régi adomány levél-laistrom.

megmútatni, hogy familiai jószágokat még a' normann hódoltatás előtt birták, de minden szaksz eredet aránt formálni kívánt jü-
sok, fontos ellen okok által, legyőzethet-
nek, és senki is ki józan historiai bírálata-
ra hallgat, hasonló genealogiai álmódzások-
nak, melyek gyakran a' legízetlenebb kép-
telenségekig nagyittatnak, hitelt nem adhat.
Igy a' Lumley familiát, egyenesen Adám el-
ső szülönktől kívánták lehozni, mire I. Ja-
kab király ez eszeveszett leszármazási kimu-
tatást Lumley Castleben meglátván; ezt mon-
dá scott nyelven: „i never before ken'd
what, was Adam's surname, butinöv sindit
was Adam Loomley.“ (én eddig nem is tud-
tam hogy Adám első apánknak mi vala ve-
zeték neve, most látom már, hogy Loom-
ley Adámnak hívták). Azonban megszűnik
bámulásunk, ha egy régi czímet-tudományi
könyvet nyitunk fel, a' hol p. o. Megváltónk
palástja, és czímerei említettnek, 's másban
viszont ezeket olvashatjuk: „Ábel, Adám-
nak másod szülött fija, attyának, és Éva an-
nyának, ki mint örökösne, veres és ezüstös
kerülettel övedzett czímert viselt, öszvetett
czímereket hordozá“ — továbbá Jó'sefnek
czímere egy keresztül tett gerenda vala, ve-
res és ezüstös színekkal kerítve.“ — Minek-
előtte Scotia Angliával egyesült volna, a'
scott Pairség, az ángoltól, nagyon külön-
bözött; a' scott Pairek, a' nép követekkel egy
házban ültek, és azon változó kedv szülte
játék, mit az ország uralkodóji, ezen méltó-

ságok osztogatásával üztek, midőn ezeket igen pazér-kezekkel szórák, Angliában merőben ismérletlen és szokatlan vala; ők nemességet adtak, azt ismét vissza vették, 's másnak adták újból, némelyeknek csak éltekig, örökösökre szállás nélkül adattak, másoknál egy familia legtávolabbi elágozatira ruháztattak. I. Jakab király uralkodásától fogva, ez országnak Angliával lett egyesüléséig, a' scott Pairséget, mint később az irlandit is, csak oly ángolokra ruházták, kik a' sziget északi felével semmi kapcsolatban nem valának, 's a' felsőházbeli ülésre méltóknak nem tartának. Az unio óta, a' skott Pairség, mivel száma kevesebb, 's a' kormány azt, újjabb érdemtelen kinevezések által, nem nevelheti, tiszteletreméltóságában sokat nyere; de mind e' mellett is, a' scott pair, ezen méltóságnál fogva, semmi tetteges befolyást a' nemzet törvényhozó gyűléseiben nem gyakorolhat, ha csak az uralkodó őt ángol pairré nem tette, vagy meg nem engedte, hogy a' tizenhat képviselő pairek közzé választassék. Nagy fogyatkozás az hogy semmi törvény-szék nincsen, mely előtt a' scott pairség tagjai, e' méltósághoz, mit magoknak tulajdonítani akarnak, igazikat, előre bém bizonyítani köteleztetnének, különben ezen bém bizonyítás csak akkor szokott megtörténni, midőn az ángol felsőházban választandó tizenhat pairekre kívánnak szózatolni, ekkor ugyanis, ha pairségeket meg nem mutatják szózatjuk el nem fogadtatik, mikor is azok

kiknek e'beli igazak nem legerősebb alapon nyugszik, a' szózatolástól magokat természetesen félre vonják. Első György idejében egy bizonyos Knolles nevű, ki magát Gr. Banburynak nevezé, verekedés közben embert öle; a' Pairek azért nem akarák a' bűnöst törvénybe idézni, mivel mint mondák, nem Lord Banburynak hivták, a' Lord Főbíró Holt pedig azért, mivel a' bűnös pairi méltósággal bír és így a' bűnös kicsúszott a' büntető igazság kezei közzül. Igen helyes lenne ha a' scott pairségeknak éppen úgy békellene bizonyítani, mint ezt az ángolok tenni tartoznak, minekelőtte a' felsőházban ülést foglalhatnának; de az oly igen hosszú leszármazást kimutató rajzok, melyeket Scotiában annyira kedvelenek, csak a' legnagyobb vigyázattal vétethetnének fel erre nézve. — Éppen ilyenek az irlandi familiák leszármazását mutató rajzok is; kik eredeteket az ország legelső lakosítól hozzák-le, 's éppen oly költeményel telyesek, mint északi testvéreiké. A' végső fél században, a' két királyság egyesülete előtt, az irlandi pairség, nemtelenek felvétele által meghomályosult, milyenek valának: a' zsidó uzsorás Gideon Samson, (Lord Cardley), az öreg Vanneck (Lord Huntingfield) 's az értéki-ben megbukott ábrándozó de Blaquiere (Lord de Blaquiere), ki midőn az irlandi parlament eltöröltetett, és adósságiért való letartoztatása ellen semmi bátorságot nem ajánlhata, az uniokor csak azért emelteték pairi mélt-

tóságra, hogy adósságérti fogságát kikerülje. Courier Pál Lajos a' Franciaországi nagy familiák eredetéről ezt mondja: „Egy régi nemes familia sincs Franciaországban, mely szerencsáját aszszonyoknak ne köszönhetné.“ E' csípős szemrehányás ha kevés kivétellel a' francia nemességet érdeкли is, az angol nemességre oly nagy kiterjedésben nem alkalmaztathatik, jóllehet Angliában is nagy része a' pair familiáknak, csak ezen tisztátalan forrásból, vagy az ennél még rosszabb kedvenczi pártfogásból, veszi származását. — Ez utolsónak köszönhetik pairségeket sok familiák, herczeg Buc.ingham, Anglesy, Midlesex, valamint mások is. — Aszszonykegy és befolyás által pedig a' következők nyertek pairi méltóságot: Hamilton, Orkley, kinek hitvesse III-dik Wilhelm szerelmese vala, 's testvérét Sir Eduard Villiert is pairségre emelé, továbbá Hobart, Buckinghamshire, ki testvérének Lady Suffolknak mint II. György szeretőjének köszönheti pairségét. — A' Királyoknak házasságon kívül lett gyermekei által is nem kevés nevededést nyert az angol pairség, 's az elsőbb familiák között sokan, ezektől származnak; ide számíttathatnak még azok is, kik csak azért nyertek pairi méltóságot, mivel házasságon kívül lett királyi szűzekkel házasodtak öszve, mint Lord Waldegrave, Sussex, Yarmouth, a' szerencsétlen Ratcliff, 's többek, úgy azon pairségek is, melyek különböző igazgatások alatt, királyok szerelmeseitől pénzen vásároltat-

tak. A' pairi méltóságok eredetét, minél fel-
lyebb visszük a' régibb időkben, annál
közönségesebbnek 's homályosabbnak tanál-
juk; a' Plantagenetek és Tudorok idejekre
nem is szükség vissza mennünk, mivel ezek-
től igen kevés pairek származnak, de már I.
Jakabon kezdve, közönségesen esmeretes,
hogy az ő uralkodása alatt minden pairsé-
gek vagy udvari kedvenczeknek vagy a' töb-
bet ígérő vásárosoknak adattak. Uralkodása
kezdetében az ő Scotiából hozott kedven-
csei, minden méltóság címeket melyek csak
szokásban valának, áruba bocsátottak, ké-
sőbb Carr, Somersett, Hay és Carlisle, a-
zoktól kik ily méltóságokra vágytak, nagy
summa pénzeket kaptak, 's végre Villier,
herceg Buckingham, 's különösen a' gyalá-
zatos Buckingham Grófné, a' pairségekért,
valamint átaljában minden udvari kegy je-
lekért pénzt csikarának, sőt ezen időbeli írók
erősítik, hogy a' pairségek a' gazdagabbak-
nak erővel is adattak, csak hogy tőlök pénzt
vehessenek. Így egy truroi gazdag kereskedő
Cornwalban, Robartes Richárd, Buckingham
által arra kényszerítettett, hogy truroi Lord
Robartes címet vegyen fel, és ezért tíz e-
zer font sterlinget fizessen. A' báró címet,
csak azért hozták bé hogy azt pénzen elad-
hassák, 's végre e' méltóság oly alá szállott,
hogy az Er'sébeth Királyné által oly válo-
gatva osztogatott lovagi dísz jelt minden bír-
tokosabb nemesre rátudták pénzért.

(végzete követ.)

V e l e n c z e .

Velenczének polgárjai, a' köztársaság utó idejében, 's még idebb, azon boldog tévelygésben éltek, hogy ők határtalan szabadsággal bírnak: megvetéssel beszéltek a' szolgaságról, melyben minden alattvalók az önkény alatt szenvednek, 's elég vakok voltak nem látni azt, hogy ők egy kevélyebb arisztokratia vas járma alatt nyögnek, akár mely más európai státusnál. Az akkori köztársaság szabad polgárinak állását, egy régi utazó nagyon helyesen rajzolja, a' midőn ezt mondja: „a' kormány gondoskodik a' népet mulatság által elvonni, 's noha a' sok idegenek, kik ide vonulnak, a' státusnak sok hasznot hajtanak, mégis a' kormány inkább a' népnek elfoglalását tartja czélul, hogy az, rablánczait annál kevésbé érezze. E' nélkül a' szükséges elvonatás nélkül a' velenceiek, az ő vidor gondolkodási tulajdonoknál fogva, komolyok lennének mint az angolok. Az visszatartóztató mihelyt a' mulatságon kívül más tárgyról van a' beszéd. A' státus inquisitiotól, és annak kényeitől való félelem, lelánczolja a' nyelveket.“ Ezen iszonyu törvényszék, mely minden vizgálat nélkül kárhóztatós, az arisztokratiai hatalom fenntartására elkerülhetetlen volt, és egyszersmind oltalmazta a' polgárt, a' nemesek nagy hatalmaskodása ellen. Az idegenek ellen ezen törvényszék keménysége erősen lágy. Megelégesznek azzal, ha a' városból való kiűzés-

sel büntetik. Ők éjszaka elfogatnak, 's minden további kihallgatás nélkül, a' kémektől a' határon túl tétetnek. A' velencei kereskedés csökkenése után, a' nemzet nevezetesebb élelem forrása az idegenek látogatása volt; innen szelidebb gondolkodásmódot kellett felvenni, hogy egy olyan országból ki ne rekesztessenek, melynek reájok átaljában nagy szüksége volt.

A' mostani velenceieket is jól rajzolja, midőn ezt mondja, ők három dolgot kívánnak, úgymint reggel misét (una mesetta), délben játékot (una lasetta), estve leányt (una donetta). Ezek maig is mind úgy vannak.

Ezek a' velencei karakternek külső vonásai, mert egy országban is a' világon, nem él az ember oly könnyelműleg, ámbár a' templomot szorgalmatosan gyakorolják, 's azzal hogy ők jó catholicus keresztények, a' Pápával folytatott sok versengéseik mellett is, büszkék. Beszédeiken 's tetteiken bizonyos jószivűség mutatkozik, mely más olaszoknak nem tulajdona; innen az ő tartományi nyelvek tömve van kedves szókkal és beszéd móddal. Ezen jószivűséget a' nemes emberek is színelik ugyan egymás között, de az arisztokratáknak a' hatalom és kitűnés után való vágyjok korán elnyomja benne az ember szeretet csiráját, 's sziveket az emberszeretet iránt megkeményíti.

Az 1774-dik évben, minden házárd játékok megtiltattak. Ezen tilalmat sok nemes familiák romlása, kik ez által végső szegény-

ségre jutottak, szükségessé tette Velenczében. Mivel ezért a' következő Carneválra kevés vendégek jelentek meg, ebből oly nyughatatlanság lett, hogy a' játéktörvény ismétli kihirdetése a' fő tanácsnál javaslatba tétetett; a' törvény csak két szózati többséggel állitott-meg. A' következő 1775dik évben a' császár a' híres vásár tekintetéből Velenczébe jött. Minthogy oda ezért nagy csoport idegen gyűlt 's a' multságok is többszöröztettek, ezen kívül a' játék egész olasz földön meg volt tiltva, e' szerént, akkor ez a' híres carneval, előbbi jusaiba vissza állitattott, hogy az idegenek minden mások felett különösen ezt látogassák-meg.

A' velencei nemeseknek kevés része gazdag, a' többi szegény és nagy részint oly annyira, hogy sokan házfedél alatt laknak, az élelemre valókat magok vásárolják 's készítik meg, 's a' köztársaság ideje alatt többnyire csak választási szózatok eladásából él, melyet a' legszegényebb éppen oly jussal adhatot a' tanácsban mint a' leggazdagabb, 's ez volt az ő nemességek fő praerogativája. Ezért a' szegények kevélysége 's nagyravágyása rendkívülvaló volt. Azon elő jusért, hogy egy nemes testiképpen sérthetetlen volt, a' velencei Nobilik magoknak példanélküli megbántásokra vették szabadságot. Egy idegen nemes ember egykor a' Márkpiatzi tolongásban, egy velencei nemest egy kissé megtaszított, ez őtet karjáu fogja, kérdezi: „micsoda állatot tart ő leg otrombábbnak?“

az idegen, ezen bánásmódra megzavarodva felel, „ő azt gondolja hogy az éléfánt az.“ Na csak, éléfánt uram, felelt a' nemes, tanuljon az úr vigyázóbban menni, midőn egy velencei nemessel találkozik. A' ki ilyenkor magát megbántottnak tartaná, rossz következtést húzna maga után. A' szárazföldi legrégibb familiákkal, bírodalom béli grófokkal is hasonló kevélységgel bánnak az ilyen nemesek, kik bár a' legnagyobb inségben vannak, még is mint hercegeket úgy tekintik. Ők minden embertől megkívánják hogy Excellenciás czímmel szólitassanak, a' mellyel ők különben mások iránt szűk kezűek; mert ám-bátor oly szegények hogy felső köntösök sincs, 's mint koldusok úgy néznek ki, még is magokat mint megkülönböztetett méltóságokat úgy tekintik, kiket nem csak az ő alattvalójiknak, hanem minden nemzeteknek tisztelni kell.

Archenholz mondja „Én magam szemmel látó tanuja voltam, egy különös de itt nagyon közönséges esetről, az ők despotai cselekvések módjának, mely rám oly mélyen hatott, hogy magam nem Velenczében, hanem Maroccoban gondoltam lenni. Egy nemes bémegyén egy drága mivárosnak a' boltjába, 's kérdezi egy tobáktartó árrát. A' kalmár, ki előtt ismeretes volt már az ember, félénken csak fele árrát kérte. De ez nem volt elegendő, őtet annak gyalázó szavai ellen biztosítani, neki még egy birho (gazember) nevet is el kellett nyelni, a' mi-

kor a' nemes, neki valami pénzt hányván az asztalra, a' tobáktartót elvette 's eltávozott. Boszszuson szedte össze a' kalmár pénzét, mert bocsénc felét sem adta-meg, és midőn én ezen jelenésen való bámulásomat kijelenttem, azt mondta „mitj tehetünk? nekünk meg kell elégednünk, ne hogy még több boszszuságot okozzanak. Felette nagynak kell lenni a' bántásnak hogy panaszra menjünk, mert e' miatt gyakran még több kell szenvednünk.“

A' kemény törvény, szorosán megtiltja, hogy egy nemes embernek sem szabad, vagy külföldi ministerrel, vagy a' hozzája tartozóval társalkodni, ezt az oly sok tekintetben izetlen és nevetséges dolgot jó hasznokra fordították az elnyomatott polgárok, hogy a' privat báloktól és familiai mulatságtól, az ő tyranusaikat messze tartsák. Erre egyéb nem kívántatott, mint hogy egy követnek liberias cselédjét, a' kapu elébe állásák. Egy ilyen látvány elijesztette a' táncz óhajtó Senatorokat kik mint a' boszszuló angyal egyiptomban, az így kijefelt háztól messze távoztak. Ha ezen előrevigyázást ellejtették, úgy bé hatoltak a' házba, 's ott az urat játszották. Sok kávéházigazdák használták ezen módot, hogy az unalmas nemeseket messze üzzék házaiktól, tudniillik megkértek valakit a' követ házából, hogy mindennap egyszer látogassa-meg a' kávéházat, minek csalhatatlanul kívánt következése lett.

A' nemesség elhatalmasodott szegénysé-

ge alkalmatosságot nyújtott a' tanácsnak, hogy az 1775-iki évben, az *arany könyvet* kinyissa, a' hová az új nemesek nevei irattak; egy oly mód mely sokszor használtatott, hogy gazdag tagok irassák magokat bé mint nemes emberek, 's ezzel a' kincset neveljék. Az utolsó törökháboruban, ezen nemességnek száz ezer arany vólt a' díja. Több kalmátok Velenczében, használták ezen alkalmatot, 's az adomány levélért ezt a' nagy summa pénzt örömett letették. De most már más módon cselekedtek; csak candidatusokat kívántak, a' száraz földön lévő nemesek közül, nem pénzt. A' feltételek ezek voltak: négy ösének kellett lenni, 's tíz ezer velencei arany jövedelmének és szüntelen Velenczében kellett laknia. Ez az utolsó feltétel, a' mely a' státus alkotmányért felette szükséges volt, azt okozta, hogy csak kevesen vettek részt ezen méltóságban, mely minden tisztelete mellett is valódi szolgaság volt, mert az országon kívül egy nemes ember sem tehetett útát, a' státus inquisitorok engedelmé nélkül, 's ez csak igen ritkán engedtetett-meg, sőt többször még tulajdon kertjét és múltató házát sem látogathatta-meg, ha az Velence városától messze feküdt.

(végzete következik)

Czáfolat, a' Honmivész 29-dik szá-
mában, a' Kolo'sváratt mulató Kassai
Dal és Színész Társaságról igazta-
lanul irt ezen tudósításra:

„Kolo'svárt Jun 27-kéről Pestre érkezett tudósítások szerint, az említett városban ját-
szó kassai tártaság *egyik részének* mutatvá-
nyai tökéletes meglegedést csak akkor nyer-
tek, midőn az ott lévő Erdélyi tagok is *Jan-
csó és Néb Mária* hozzájuk csatolták mago-
kat. A' bérletben eléadott darabok között igen
sok csekély érdemű, ... egy daljáték.... imitt
amott egy ének. Igen szembetűnő a' tenoris-
tának hijánya; a' küldött tenorista útközben
bassistává változván *Pály* helyét soha se po-
tolja-ki. “ Ezen alaptalan tudósítást a' Kolo's-
vári néző közönség nem igaznak tanálja, mely-
nek ellene mondva, ezennel jelenti: Hogy
a' kassai Társaság ('s nem egy része, mint
iratik; mert a' kassai játékszini igazgatoság
csak ezt isméri anhak, mint az újság leve-
lekből olvastuk, az ettől elvált résztől pedig
azon nevezetet éppen megtagadja) itten Ko-
lo'svárat megkülönböztetett szivességgel fo-
gadtatott, 's benne a' közönség meglegedé-
sét, 's gyönyörüségét tanálta még az erdélyi
tagok felvétele előtt is, kik ámbár-közked-
vességben vannak, de a' jelen társaságnál
nem elkerülhetlen szükségesek; a' daljátékok
pedig éppen nálok nélkül adattak. Hogy pe-
dig a' társaság köz meglegedést nyert, mú-
tatja a' színház mindenkori megtelése, 's a'
színészek és dalosok gyakori tapssal fogad-

tatása. — A' bérletben több egész daljáték adatott, mint Tancred, Bübájos Vadász, Fra Diavolo, Eliza és Claudio 'sat. még a' köz-kivánságra többször is; közelebbről fog adatni a' Sevillai Borbély 's még egy egészen itten fordítatott *Zampa* nevü új daljáték is; adattak több énekekkel elegyített játékok, melodrama, 's egyvelegek, melyek valamint a' jól választott 's nem csekély érdemü színdarabok is, telyes meglegedést nyertek. — Igaz, hogy a' jó tenorista hijánya szembe-tünő, de nem csak most, hanem az előtt is mikor ezen Társaság telyesen együtt volt; 's az eddiginél is ügyesebb tenoristára volt és van szükség ma is. Azonban igyekszik a' Társaság a' néző közönség meglegedésére oly darabokat és úgy adni, melyekben a' tenorista hijánya nem szembe-tünő. — A' küldött Tenorista pedig (mint a' tudósító elméskedik) nem változott bassistává, mert nem is annak volt ide küldve, hanem mint kezdő bassista magát a' Társaságnál gyakorolja, addig is míg Kassára vissza menne. — Adná az ég! hogy nemzeti pártfogás alatt születendő 's gyarapuló Conservatoriumunk lehetne, honnan elkészült énekesink jönének ki 's állanának fel színre, bennünket valódi-lag gyönyörködtetni. — Addig is köszönet nemes Abaúj Vármegye lelkes honfijainak, ezen Társaság eddigi pártfogolásáért, mely minket válogatott darabjai helyes előadásával mostan is gyönyörködtet, 's bár ezután is gyönyörködtethetne.